

Strategia rozwoju Wydziału Biologii Uniwersytetu Gdańskiego do roku 2020

PRZYGOTOWAŁ ZESPÓŁ W SKŁADZIE:

Prof. UG dr hab. Anna Herman-Antosiewicz

Prof. dr hab. Włodzimierz Meissner

Prof. UG dr hab. Tadeusz Namiotko

W konsultacjach brali udział:

Dr Paweł Matulewicz

Mgr Dominika Kamrowska

Katarzyna Mystkowska

Gdańsk 2012

Strategiczne kierunki rozwoju Wydziału Biologii Uniwersytetu Gdańskiego obejmują działania w następujących obszarach:

1. kształcenie
2. badania naukowe
3. organizacja, zarządzanie i infrastruktura
4. promocja Wydziału Biologii i nauk przyrodniczych oraz działania na rzecz otoczenia i współpracy w regionie

OBSZAR 1: KSZTAŁCENIE

CEL STRATEGICZNY: NAJWYŻSZA JAKOŚĆ KSZTAŁCENIA

1) STAN OBECNY. Wydział Biologii prowadzi trójstopniowe (licencjackie, magisterskie i doktoranckie) studia z zakresu nauk biologicznych. Kierunek *Biologia*, prowadzony na Wydziale, uzyskał w 2010 roku sześcioletnią akredytację Państwowej Komisji Akredytacyjnej. Wydział, wspólnie z Wydziałem Chemii UG i Wydziałem Oceanografii i Geografii UG, uczestniczy w kształceniu studentów w ramach międzywydziałowego kierunku *Ochrona Środowiska*. Od 2009 roku na Wydziale funkcjonuje makrokierunek *Przyroda* obejmujący studia I stopnia prowadzone wspólnie z innymi wydziałami Uniwersytetu Gdańskiego: Wydziałem Chemii, Wydziałem Matematyki, Fizyki i Informatyki oraz Wydziałem Oceanografii i Geografii. Od 2010 roku Wydział Biologii wraz z Wydziałem Matematyki, Fizyki i Informatyki, Wydziałem Chemii oraz Międzyuczelnianym Wydziałem Biotechnologii UG-GUMed prowadzi studia I stopnia na makrokierunku *Bioinformatyka*. Obecnie trwają przygotowania do uruchomienia studiów dwustopniowych na kierunku *Neurobiologia* przygotowywanym we współpracy z Instytutem Psychologii Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego oraz Gdańskim Uniwersytetem Medycznym. W roku akademickim 2010/2011 zostały uruchomione studia podyplomowe z *Biologii Sądowej*, w prowadzenie których zaangażowani są pracownicy Wydziału Biologii oraz Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, Koszalińskiego Szpitala Wojewódzkiego, Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku oraz Prokuratury Rejonowej w Pruszczu Gdańskim. Od roku akademickiego 2011/2012 funkcjonują również studia podyplomowe *Waloryzacja i ochrona obszarów przyrodniczych*, na których zajęcia prowadzone są przez pracowników Wydziału Biologii, Wydziału Oceanografii i Geografii oraz Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu

Gdańskiego, a także Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Wydział Biologii zarządza Środowiskowym Studium Doktoranckim z Biologii, Ekologii i Mikrobiologii (studia III stopnia) oraz razem z Wydziałem Chemii UG i Wydziałem Matematyki, Fizyki i Informatyki UG bierze udział w prowadzeniu i funkcjonowaniu Interdyscyplinarnych Przyrodniczo-Matematycznych Studiów Doktoranckich (IPMSD) zarządzanych przez Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii UG i GUMed w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki „Kształcimy najlepszych – kompleksowy program rozwoju doktorantów, młodych doktorów oraz akademickiej kadry dydaktycznej Uniwersytetu Gdańskiego”.

Programy studiów na wszystkich wymienionych kierunkach są dostosowane do europejskiego systemu punktów kredytowych (ECTS), a od roku akademickiego 2012/2013 są one zgodne z wymaganiami wynikającymi z Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego.

2) PROBLEMY I WYZWANIA

1. Malejąca liczba studentów związana z niżem demograficznym oraz konkurencyjnością ze strony innych uczelni i wydziałów.
2. Masowość kształcenia wyższego, co przekłada się na zróżnicowany poziom wiedzy i umiejętności kandydatów na studia.

Wydaje się, że aby sprostać tym problemom, oferta kształcenia musi być atrakcyjna i nowoczesna, dająca przewagę naszym absolwentom na rynku pracy, również poza granicami kraju. W roku akademickim 2011/2012 zostały wypracowane zmiany programów i organizacji studiów, tak by były zgodne z wymaganiami Krajowych Ram Kwalifikacji. Wdrożenie tych zmian, monitorowanie jakości kształcenia oraz jej podnoszenie jest głównym zadaniem na najbliższe lata.

3) CELE OPERACYJNE

I. Zmiany wynikające z nowych programów studiów i potencjału kadry dydaktycznej Wydziału

1. Upowszechnianie zajęć w formie problemowej (PBL z ang. Problem Based Learning), szczególnie w programach proseminariów i seminariów oraz pracowni projektowych, dyplomowych i magisterskich.

2. Doskonalenie oferty i organizacji zajęć dla studentów poszczególnych specjalności na studiach II stopnia na kierunku *Biologia*, zgodnie z zapotrzebowaniami rynku pracy i w celu umożliwienia indywidualizacji procesu kształcenia na tym etapie.
3. Wypracowanie zasad rekrutacji na studia II stopnia tak, by wymagania w stosunku do kandydatów były wyższe oraz możliwa była kontynuacja studiów przez absolwentów studiów I stopnia pokrewnych kierunków (*Przyroda, Ochrona środowiska, Bioinformatyka, i in.*).
4. Wprowadzenie stałego usytuowania fakultatywnych przedmiotów i bloków przedmiotowych w konkretnych semestrach, co powinno ułatwić studentom konstruowanie własnej ścieżki edukacyjnej. Wprowadzenie dużej oferty przedmiotów realizowanych w tym samym semestrze co dwa lata.
5. Udział przedsiębiorców /potencjalnych pracodawców w prowadzeniu zajęć i modernizacji programów kształcenia. Wypracowanie oferty praktyk zawodowych dla studentów II stopnia oraz stworzenie możliwości wykonywania projektów naukowych w potencjalnych zakładach pracy.
6. Wspieranie mobilności studentów I i II stopnia: kształcenia w innych ośrodkach w kraju (Most) i za granicą (Erasmus) oraz odbywania staży zagranicznych (Erasmus-Praktyki), krajowych lub wykonania pracy magisterskiej za granicą.
7. Sporządzenie opisu procesu kształcenia na wszystkich stopniach w języku angielskim.

Potencjalne źródło finansowania: zadania te w większości nie wymagają finansowania. Zadanie 6 wymaga funduszy (środki wydziałowe i zewnętrzne)

Podmiot odpowiedzialny: władze Wydziału, głównie Prodziekani ds. Studiów I i II Stopnia oraz ds. Nauki, Komisja ds. Kształcenia, Komisja ds. Współpracy z Pracodawcami, Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia

Termin realizacji: do końca 2013

Wskaźniki: bogata oferta zajęć, w tym zajęć problemowych oraz prowadzonych przez praktyków, przygotowane opisy programów w języku angielskim, wzrost liczby studentów odbywających praktyki

zawodowe (na II stopniu studiów), staże naukowe i uczestniczących w realizacji projektów badawczych w jednostce rodzimej lub innej, w tym- zagranicznej

Komentarz: *Masowość kształcenia wyższego jest faktem. Z tym wiąże się bardzo różny poziom wiedzy naszych studentów. Program studiów I stopnia z biologii tworzony był z myślą o tym, by dać solidną wiedzę i kompetencje, a jednocześnie umożliwić studentom kształtowanie własnej ścieżki. Ewaluacja tych działań jest priorytetowym zadaniem na najbliższe lata. Na studiach II stopnia powołanych zostało więcej specjalności, które są odzwierciedleniem zróżnicowanego potencjału merytorycznego jednostek Wydziału oraz pozwalają na indywidualizację studiów. Doskonalenia wymaga oferta przedmiotów dla poszczególnych specjalności oraz organizacja zajęć (m.in. liczebność grup). Dodatkowo, aby absolwenci WB mieli wyższe szanse na znalezienie atrakcyjnej pracy, na studiach II stopnia powinni odbywać praktyki zawodowe i staże w innych jednostkach. Obecny plan studiów powinien sprzyjać tym aktywnościom, konieczne jest szersze ich reklamowanie i zachęta (np. strona internetowa tworzona przez stażystów). Wprowadzenie obowiązkowych praktyk zawodowych na II stopniu studiów wymaga zdobycia funduszy i stworzenia bazy danych potencjalnych pracodawców.*

II. Rozwój i optymalizacja wewnętrznego systemu oceny jakości kształcenia

1. Opracowanie systemu ewaluacji jakości i efektów kształcenia na wszystkich stopniach i kierunkach studiów oraz studiach podyplomowych.
2. Doskonalenie systemu motywacji pracowników do aktywnego zaangażowania w proces dydaktyczny, m.in. poprzez:
  - zachętę do korzystania z Funduszu Inicjatyw Dydaktycznych (FID) funkcjonującego w ramach uczelnianego systemu zarządzania jakością kształcenia i pozwalającego dofinansować nowatorskie działania dydaktyczne,
  - organizację plebiscytu na najlepszego nauczyciela Wydziału,
  - przyjęcie zasady regularnego desygnowania do nagród rektorskich pracowników dydaktycznych, którzy wykazują się szczególnymi osiągnięciami dydaktycznymi (nowe formy zajęć, skrypty dydaktyczne, efektywna opieka nad kołami naukowymi).

Potencjalne źródło finansowania: *środki Wydziału, Rektor, FID*

Podmiot odpowiedzialny: *władze Wydziału, Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia*

Termin realizacji: pierwszy rok po wprowadzeniu strategii Wydziału, potem zadanie ciągłe

Wskaźniki: Sprawny system oceny jakości kształcenia, wzrost liczby nowatorskich działań dydaktycznych, wysokie oceny zajęć w badaniach ankietowych

Komentarz: Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia został powołany w 2010 roku, a jego zadaniem było określanie obszarów ankietyzacji i oceny. Ponieważ te działania nie wystarczą, by skutecznie monitorować efekty kształcenia, a następnie korygować proces kształcenia tak, by studenci faktycznie osiągnęli założone cele, konieczne jest opracowanie kompleksowego systemu sprawdzania jakości kształcenia (procedury). Jest to głównym zadaniem zespołu nowej kadencji. Biorąc pod uwagę szeroki zakres oceny, narzędzia sprawdzające jakość kształcenia powinny mieć zróżnicowany charakter i obejmować m.in. ankiety przeprowadzane wśród studentów (dotyczące zajęć oraz pracy dziekanatu), hospitacje zajęć dokonywane przez merytorycznie i metodycznie przygotowanych pracowników (ocena umiejętności przekazywania wiedzy przez pracowników prowadzących zajęcia, ocena przydatności przekazywanych treści, itd), okresowe przeglądy prac magisterskich i sposoby ich recenzowania, ocena przebiegu i zakresu tematycznego egzaminów magisterskich i dyplomowych. Powinny być wypracowane metody badania nabywanych przez studentów umiejętności oraz sposób ich śledzenia i dokumentowania.

III. Umiędzynarodowienie kształcenia

1. Wprowadzenie oferty zajęć w j. angielskim (przynajmniej dla niektórych specjalności) na studiach I i II stopnia oraz stworzenie warunków dla studentów z zagranicy do podjęcia tych studiów.
2. Współpraca z uczelniami zagranicznymi w procesie kształcenia (wizyty wykładowców, video-konferencje, itp.). Utworzenie bazy danych uczelni, z którymi współpracujemy.
3. Sprzyjanie mobilności studentów i nauczycieli akademickich.

Potencjalne źródło finansowania: środki Wydziału

Podmiot odpowiedzialny: władze Wydziału

Termin realizacji: pierwszy rok po wprowadzeniu strategii Wydziału, potem zadanie ciągłe

Wskaźniki: liczba obcokrajowców podejmujących studia na Wydziale Biologii, liczba studentów i nauczycieli akademickich zaangażowanych w projekty międzynarodowe

Komentarz: Należy określić sposoby przyjęć studentów zagranicznych oraz opracować angielskojęzyczne sylabusy przedmiotów, które należy udostępnić na stronie domowej Wydziału. Materiał może być realizowany w formie konsultacji i ćwiczeń. Odnośnie celu 2 - należy jasno określić uczelnie pozostające w kręgu zainteresowań Wydziału Biologii, odwołać się do dotychczasowych kontaktów i zaprosić na krótkie przyjazdy kontrahentów, np. w ramach szkół letnich. Realizacji celu 3 powinny służyć zmiany organizacyjne w planie studiów i system zachęt (być może szczególnie zdolnym studentom należy dofinansować wyjazdy w ramach Erasmus). W delegowanie na takie wyjazdy powinni być zaangażowani kierownicy jednostek. Studenci, którzy odbyli wyjazdy w ramach Erasmus powinni się zaangażować w zachętę młodszych kolegów i np. zamieścić na stronie Wydziału rodzaj „wspomnienia” ze swojego pobytu.

IV. Nowoczesna infrastruktura dydaktyczna i nowoczesne metody kształcenia

1. Informatyzacja procesu kształcenia :

- wprowadzenie nowych kursów e-learningowych,
- egzaminy prowadzone w wersji elektronicznej w oparciu o pracownie komputerowe,
- konsultacje elektroniczne (czaty internetowe),
- samouczki internetowe (rodzaj zadań testowych pozwalających sprawdzać wiedzę na bieżąco).

2. Pozyskanie środków finansowych na wyposażenie sal dydaktycznych i infrastrukturę dla video-konferencji.

Potencjalne źródło finansowania: środki Wydziału i zewnętrzne (UE, środki regionalne, sponsoring firm)

Podmiot odpowiedzialny: zespół Dziekański

Termin realizacji: pierwszy rok po wprowadzeniu strategii Wydziału, potem zadanie ciągłe

Wskaźniki: wzrost liczby aktywności dydaktycznych on-line, lepsze wyposażenie sal dydaktycznych

Komentarz: Na Uniwersytecie Gdańskim istnieje Portal Edukacyjny, jednak rozwinięcie wymienionych wyżej form dydaktycznych wymaga obsługi informatycznej. Konieczne zatem będzie zatrudnienie informatyka. Organizacja spotkań czy szkoleń z osobami korzystającymi już z tego sposobu nauczania powinna zachęcić pracowników Wydziału Biologii do modernizacji sposobu prowadzenia zajęć.

V. Efektywne wykorzystanie potencjału kadry dydaktycznej i naukowo-dydaktycznej

1. Współpraca jednostek wydziału w tworzeniu i funkcjonowaniu specjalności.
2. Opracowanie klucza dydaktycznego: przedmioty w wersji podstawowej prowadzone powinny być przez doświadczonych dydaktyków i osoby na etatach dydaktycznych; przedmiot powinien być przygotowany w taki sposób, by mógł być prowadzony na kilku kierunkach; przedmioty specjalistyczne – prowadzone głównie przez pracowników naukowo-dydaktycznych.
3. Opracowanie systemu redukcji obciążeń dydaktycznych pracowników naukowo-dydaktycznych kierujących grantami badawczymi.

Potencjalne źródło finansowania: zadania te nie wymagają finansowania

Podmiot odpowiedzialny: władze Wydziału

Termin realizacji: pierwszy rok po wprowadzeniu strategii Wydziału, potem zadanie ciągłe

Wskaźniki: Spójne programy specjalności, odciążenie osób realizujących granty badawcze od zajęć dydaktycznych, wzrost liczby aktualizowanych i nowych przedmiotów

Komentarz: Cel 1 jest raczej oczywisty, a zmiany organizacyjne na Wydziale zapewne sprzyjałyby takiej współpracy. Cel 2 - Wykorzystanie pracowników dydaktycznych do zajęć na I stopniu studiów jest zasadne z następujących powodów: bardzo zróżnicowany poziom wiedzy studentów rozpoczynających studia wymaga doświadczonych dydaktyków, duża liczba godzin i studentów na studiach I stopnia zapewni wykonanie pensum. Pracownicy prowadzący badania naukowe powinni prowadzić przedmioty specjalistyczne i w miarę możliwości być odciążani od zajęć dydaktycznych. Cel 3 może być realizowany w różnoraki sposób. Propozycja 1- zmniejszenie pensum pracownikom kierującym dużymi grantami; propozycja 2 - zaliczenie do pensum dydaktycznego realizacji projektu badawczego ze studentami (dla studenta punkty ECTS); wiemy, że obecnie wielu magistrantów realizuje swoje prace w ramach projektu badawczego; propozycja 3 - inny przelicznik za prowadzenie zajęć w j. angielskim lub on-line

VI. Zróżnicowanie i wzbogacenie oferty edukacyjnej, przygotowanie oferty kształcenia ustawicznego

1. Tworzenie nowych kierunków studiów, w miarę możliwości - o profilu praktycznym, we współpracy z innymi jednostkami UG lub innymi uczelniami.

2. Organizacja studiów podyplomowych kształcących w dziedzinach, na które będzie rosło zapotrzebowanie na rynku pracy.
3. Organizacja zajęć na zamówienie instytucji czy zapotrzebowanie grup zawodowych (np. nauczycieli).
4. Organizacja szkół letnich (np. w Ośrodku Dydaktyczno-Szkoleniowym „Stacja Biologiczna” w Gdańsku-Górkach Wschodnich).
5. Organizacja kursów doskonalenia zawodowego.
6. Współpraca z Uniwersytetem Trzeciego Wieku.

Potencjalne źródło finansowania: środki Wydziału i zewnętrzne

Podmiot odpowiedzialny: zespół Dziekański, Komisja ds. Kształcenia, Komisja ds. Współpracy z Pracodawcami

Termin realizacji: pierwszy rok po wprowadzeniu strategii Wydziału, potem zadanie ciągłe

Wskaźniki: wzrost liczby kierunków studiów, dodatkowych zajęć, uczestników szkoleń

Komentarz: Tworzenie studiów podyplomowych niesie szereg korzyści dla Wydziału: poszerza ofertę edukacyjną, generuje korzyści finansowe, zapewnia wykonanie pensum i przyciąga studentów. Co ważne, należy przygotować się do idei LifeLong Learning- zapotrzebowanie na wiedzę będzie rosło, co należy wykorzystać i przyciągać kandydatów w różnym wieku.

OBSZAR 2: BADANIA NAUKOWE

CEL STRATEGICZNY: BADANIA NAUKOWE NA WYSOKIM MIĘDZYNARODOWYM POZIOMIE

1) STAN OBECNY. W skład Wydziału Biologii UG wchodzi obecnie 12 katedr, Stacja Badania Wędrówek Ptaków, Stacja Biologiczna, Laboratorium Mikroskopii Elektronowej, Pracownia Dydaktyki Biologii oraz Pracownia Muzeum Przyrodnicze. Potencjał naukowy Wydziału wydaje się być wysoki. Świadczy o tym m.in. duża liczba uzyskanych grantów Narodowego Centrum Nauki. W ostatnich 5 konkursach było ich 23 na łączną sumę 11 565 536 zł. W wyniku ostatniej oceny parametrycznej Wydział Biologii spadł w ogólnopolskim rankingu jednostek do grupy B, co skutkuje ograniczeniem finansowania o 25%. Analiza dorobku publikacyjnego Wydziału za lata 2005-2009, który składał się na ostatnią ocenę parametryczną,

pokazuje, że pomimo iż był on wysoki (7078 punktów ministerialnych) nie okazał się wystarczający do utrzymania się w kategorii A. Należy tu zwrócić uwagę na fakt utrzymującego się od wielu już lat nierównomiernego wkładu poszczególnych jednostek w liczbę powstających publikacji naukowych.

Priorytetowym zadaniem Wydziału Biologii UG jest powrót do kategorii A po następnej ocenie parametrycznej oraz utrzymanie się w tej kategorii przez następne lata. Realizacja tego zadania wymaga nie tylko zwiększenia liczby publikacji w najwyżej punktowanych czasopismach, lecz także zmian w wewnątrzwydziałowym sposobie oceniania pracowników i jednostek wydziałowych. Niezbędne jest też stworzenie systemu motywacyjnego promującego wysoką aktywność naukową, tworzenie interdyscyplinarnych zespołów badawczych oraz nawiązywanie współpracy międzynarodowej. Należy też wypracować ścieżkę zatrudniania wybitnych absolwentów studiów doktoranckich i wybitnych absolwentów innych uczelni w celu wspierania rozwoju nowoczesnych gałęzi biologii (np. bioinformatyki, biologii systemowej, biologii medycznej).

2) CELE OPERACYJNE

I. Uzyskanie wyższej oceny parametrycznej Wydziału jako jednostki naukowej; powrót

i utrzymanie się Wydziału w kategorii A

1. Wspieranie rozwoju naukowego pracowników

- wypracowanie w szerszym gronie (z udziałem adiunktów - najliczniej reprezentowanej grupy pracowników Wydziału) jednoznacznych kryteriów oceny pracowników naukowo-dydaktycznych i naukowych oraz konsekwentne ich przestrzeganie,
- stworzenie wydziałowego systemu wyłaniania i nagradzania najlepszych naukowców i doktorantów,
- wprowadzenie rankingu osiągnięć naukowych pracowników zatrudnionych na etatach naukowo-dydaktycznych i naukowych,
- stworzenie możliwości i opracowanie zasad tworzenia czasowych etatów naukowych,
- budowa ścieżki zatrudniania wybitnych absolwentów.

2. Budowa i wdrażanie systemu oceny jakości prowadzonych badań i powiązanie finansowania z efektami naukowymi

- stworzenie systemu oceny jednostki uwzględniającego wymierne wskaźniki jakości prowadzonych badań,

- coroczne przygotowywanie i przedstawianie raportu z osiągnięć naukowych poszczególnych jednostek, Wydziału oraz podjęcie działań zmierzających do aktywizacji jednostek, które w kolejnych ocenach zajmują ostatnie pozycje,
  - powiązanie części finansów przeznaczonych na działalność statutową jednostek Wydziału z oceną jakości prowadzonych badań,
  - stworzenie procedur pozwalających na reorganizację jednostek o utrzymującym się przez dłuższy czas najniższym poziomie naukowym.
3. Zwiększenie liczby i jakości publikacji naukowych.

Potencjalne źródło finansowania: : Środki Wydziału i Prorektora ds. Nauki

Podmiot odpowiedzialny: Dziekan, Prodziekan ds. Nauki, Wydziałowa Komisja ds. Rozwoju Kadry Naukowej, Wydziałowa Komisja ds. Nagród, kierownicy jednostek

Termin realizacji: Pierwszy rok po wprowadzeniu Strategii Rozwoju Wydziału, potem zadanie ciągłe

Wskaźnik: Powstanie ww. zasad i reguł, ułożenie rankingu po roku od rozpoczęcia realizacji Strategii Rozwoju Wydziału, powstanie zasad oceny jednostek odzwierciedlających w większym stopniu niż obecnie reguły ocen parametrycznych stosowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Przedstawienie raportu po roku od rozpoczęcia realizacji Strategii Rozwoju Wydziału. Opracowany i działający system nagradzania wybitnych pracowników i doktorantów, wyższa liczba wysoko punktowanych publikacji przy kolejnych ocenach parametrycznych Wydziału Biologii

Komentarz: Realizacja zapisów wymienionych w punkcie 1 właśnie się na naszym Wydziale zaczęła. Należy jednak ograniczyć przesuwanie mało wydajnych naukowo pracowników na etaty dydaktyczne, a zamiast tego dążyć do zatrudniania na ich miejsce nowych osób, które rokują szybki rozwój naukowy. Corocznie ogłaszany ranking ma służyć obiektywnej ocenie dokonań pracowników. Ciągła ocena dokonań naukowych powinna przełożyć się na aktywizację działalności naukowej wewnątrz Wydziału. Nie jest celowe, by ogłaszać pełną listę zawierającą osiągnięcia wszystkich pracowników, ponieważ może to odnieść odwrotny skutek od pożądanego. Lista ta powinna ograniczać się do pierwszych 10 lub maksymalnie 20 pozycji. Obecny system oceny jednostek wydziałowych odbiega od zasad oceny parametrycznej stosowanej przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Dopasowanie do tych zasad spowoduje, że powstanie większy nacisk na publikowanie prac w wysoko punktowanych czasopismach. Uczelniany system nagradzania już istnieje (nagrody Rektora za działalność naukową dla

pracowników i doktorantów). W miarę możliwości powinien on być uzupełniony ze środków wydziałowych. Dodatkowo, należy stworzyć system motywacyjny nagradzający osoby publikujące w czasopiśmie wysoko punktowanych polegający np. na przydzielaniu im części funduszu na Działalność Statutową bezpośrednio przez Dziekana. Czasowe zatrudnianie na etatach naukowych (doktorantów i naukowców o wybitnych osiągnięciach) powinno korzystnie wpłynąć na motywację młodych naukowców oraz zwiększyć dorobek naukowy Wydziału. Osoby takie powinny mieć pierwszeństwo w zatrudnianiu na etaty zwolnione przez pracowników, którzy uzyskali negatywne oceny okresowe, nawet jeśli wiązałoby się to z przepływem etatów między jednostkami wydziałowymi. Realizacja punktów 1 i 2 powinna przyczynić się do zwiększenia liczby i jakości publikacji naukowych. Bardzo słabe wyniki uzyskiwane przez daną jednostkę przez dłuższy czas powinny skutkować narzuceniem działań naprawczych, zgodnie ze wcześniej opracowanymi zasadami.

II. Poszerzenie interdyscyplinarności i umiędzynarodowienie badań

1. Wzrost aktywności w pozyskiwaniu środków na badania z zagranicy
  - opracowanie zasad dodatkowego wynagradzania dla osób pracujących przy projektach finansowanych ze środków europejskich,
  - podwyższenie punktacji w ocenie jednostek wydziałowych dla tych, które uczestniczą w projektach międzynarodowych.
2. Zwiększenie międzynarodowej wymiany naukowców
  - stworzenie na bieżąco aktualizowanej, internetowej bazy danych na temat możliwości wyjazdów zagranicznych dla pracowników i doktorantów Wydziału (teraz informacja jest przesyłana zainteresowanym, żywotność takiej informacji jak bardzo krótka),
  - stworzenie warunków do przyjmowania zagranicznych badaczy z programów zewnętrznych.
3. Tworzenie wewnątrzwydziałowych zespołów badawczych
  - budowa systemu dofinansowywania projektów realizowanych przez interdyscyplinarne zespoły utworzone w ramach Wydziału.
4. Wspieranie projektów badawczych prowadzonych z innymi ośrodkami naukowo-badawczymi i /lub przedsiębiorcami
  - stworzenie oferty skierowanej do innych jednostek naukowych,
  - stworzenie anglojęzycznej wersji strony internetowej Wydziału i wszystkich jego jednostek,
  - udział w inicjatywach skupiających różne jednostki naukowe i przedsiębiorstwa (konsorcja, centra, np. Narodowe Centrum Badań Bałtyku),

- wspieranie projektów prowadzonych z innymi krajowymi jednostkami naukowymi.
- 5. Utworzenie centrów naukowych w obszarze biologii molekularnej i genetyki, biologii i ekologii człowieka oraz badań przyrodniczych regionu nadmorskiego w oparciu o własną kadrę naukowo-dydaktyczną z możliwością współpracy z pracownikami innych jednostek UG, pomorskich uczelni wyższych i jednostek PAN.

Potencjalne źródło finansowania: Środki Wydziału

Podmiot odpowiedzialny: Dziekan,

Termin realizacji: pierwszy, lub drugi rok po wprowadzeniu Strategii Rozwoju Wydziału, potem zadanie ciągłe

Wskaźnik: stworzenie ww. zasad, internetowa baza danych, wzrost liczby zagranicznych naukowców wizytujących Wydział, liczby publikacji stworzonych wspólnie przez pracowników różnych jednostek, liczby publikacji stworzonych wspólnie z pracownikami innych jednostek

Komentarz: Co do punktu 1, powinny to być dodatki do pensji (w miarę możliwości finansowych Wydziału) oraz zniżki w pensum godzin dydaktycznych na okres realizacji grantów międzynarodowych i grantów krajowych o funduszu przekraczającym np. 100 000 zł/rok. Co do punktu 2, większość wizyt zagranicznych badaczy odbywa się w ramach funduszy zewnętrznych. Obecność naukowców zagranicznych powinna być okazją do wysłuchania ich wykładów. Istnieje więc potrzeba koordynacji na szczeblu Wydziału tego typu wizyt. Wiedząc o pobycie danej osoby z dużym wyprzedzeniem, można np. wpasować jej wykład w realizowane zajęcia dydaktyczne (seminaria, proseminaria, pracownie specjalistyczne). Co do punktów 3 i 4, wspólna realizacja grantów przez różne jednostki może być nagradzana w postaci dodatkowych punktów przyznawanych w ocenie jednostek za publikacje, które w wyniku tej współpracy powstały.

III. Wzmacnianie infrastruktury badawczej

1. Opracowanie i wdrożenie rozwiązań organizacyjnych mających na celu efektywniejsze wykorzystywanie wydziałowej infrastruktury badawczej
  - stworzenie wykazu aparatury badawczej znajdującej się na Wydziale i jego stała aktualizacja,
  - opracowanie zasad dostępu do aparatury,
  - opracowanie programu tworzenia specjalistycznych laboratoriów wydziałowych.

2. Poszukiwanie funduszy na zakupy aparatury

- stworzenie listy potrzebnych inwestycji aparaturowych,
- poszukiwanie źródeł finansowania zakupów aparatury, w tym w ramach grantów aparaturowych.

Potencjalne źródło finansowania: zadanie to nie wymaga finansowania

Podmiot odpowiedzialny: Dziekan

Termin realizacji: zadanie ciągłe

Wskaźnik: aktualny wykaz aparatury badawczej, przygotowane wnioski grantowe

Komentarz: Centralne zarządzanie aparaturą badawczą i stworzenie laboratoriów wydziałowych umożliwi racjonalne jej wykorzystywanie i pozwoli na lepsze planowanie wydatków. Zakupy aparatury do laboratoriów wydziałowych powinny być koordynowane centralnie.

OBSZAR 3: ORGANIZACJA, ZARZĄDZANIE I INFRASTRUKTURA

CEL STRATEGICZNY: WYDZIAŁ O UPORZĄDKOWANEJ STRUKTURZE ORGANIZACYJNEJ, ZARZĄDZANY PROFESJONALNIE ORAZ PRZYJAZNY PRACOWNIKOM I STUDENTOM

1) STAN OBECNY. Do niedawna rozproszenie jednostek organizacyjnych Wydziału na terenie Trójmiasta, zlokalizowanych w czterech punktach znacznie oddalonych od siebie oraz od innych wydziałów eksperymentalnych, od administracji centralnej oraz od Biblioteki Głównej, jak również problemy lokalowe związane z niewystarczającą powierzchnią oraz złym stanem technicznym zajmowanych budynków stanowiły poważne utrudnienia dla prawidłowego funkcjonowania oraz rozwoju Wydziału. Sytuacja taka m.in. hamowała proces reorganizacji Wydziału, utrudniała tworzenie nowych interdyscyplinarnych kierunków studiów lub nowych specjalności we współpracy z innymi wydziałami eksperymentalnymi, niemal uniemożliwiała wykorzystanie infrastruktury oraz wiedzy i umiejętności pracowników Wydziału przez podmioty zewnętrzne oraz w znacznym stopniu ograniczała integrację studentów i kadry naukowo-dydaktycznej, zarówno w obrębie Wydziału, jak i na poziomie całej uczelni. Z tych powodów priorytetowym celem Wydziału jest jak najszybsze zakończenie relokacji wszystkich jednostek organizacyjnych Wydziału i adaptacja do nowopowstałego budynku w Kampusie Bałtyckim w Gdańsku Oliwie.

W ramach Wydziału funkcjonuje w tej chwili 12 katedr oraz pięć jednostek ogólnowydziałowych (dwie pracownie, jedno laboratorium i dwie stacje badawcze). Wnioski płynące z dyskusji wewnątrz Wydziału wskazują, że nasza obecna struktura organizacyjna nie powinna podlegać w najbliższych latach zasadniczym zmianom, poza koniecznym uporządkowaniem. Koncepcja organizacyjna Wydziału powinna jednak zapewniać jednorodność naukową jednostek i pełne wykorzystanie potencjału naukowo-dydaktycznego kadry oraz umożliwiać tworzenie w przyszłości nowych jednostek przez młodych pracowników samodzielnych.

2) CELE OPERACYJNE

I. Zakończenie relokacji i adaptacja do nowego budynku, uporządkowanie struktury organizacyjnej i integracja społeczności akademickiej Wydziału

1. Uporządkowanie strukturalne Wydziału mające na celu pełniejsze wykorzystanie potencjału naukowo-dydaktycznego oraz odzwierciedlenie zróżnicowania merytorycznego kadry.
2. Rozwój infrastruktury Wydziału dla zapewnienia najwyższej efektywności badań i kształcenia:
  - zakończenie relokacji Wydziału do nowego budynku w Kampusie Bałtyckim w Gdańsku Oliwie (przeniesienie i adaptacja do nowych warunków),
  - utworzenie Muzeum Przyrodniczego Wydziału Biologii UG na bazie obecnej Pracowni – Muzeum Inkluzji w Bursztynie, Zielnika UG oraz innych zbiorów własnych Wydziału,
  - powołanie Nadmorskiego Ogrodu Botanicznego w Gdyni-Kolibkach,
  - tworzenie laboratoriów ogólnowydziałowych (patrz również Obszar Badania Naukowe),
  - pozyskiwanie środków zewnętrznych na kolejne inwestycje (wyposażenie istniejących budynków Wydziału, utworzenie części ekspozycyjno-rekreacyjnej w nowym budynku, dalsze adaptacje i modernizacje),
  - opracowanie wydziałowych zasad wykorzystywania zasobów infrastruktury wydziałowej na cele organizacji spotkań i konferencji naukowych oraz na cele pozaedukacyjne.
3. Stworzenie warunków do integracji zarówno zawodowej (zespoły badawcze i dydaktyczne łączące pracowników i studentów różnych jednostek Wydziału, patrz również Obszar Badania Naukowe i Obszar Kształcenie), jak i pozazawodowej środowiska akademickiego Wydziału.

Potencjalne źródło finansowania: zadania 1 i 3 nie wymagają finansowania, finansowanie zadania 2 – środki Wydziału, ogólnouczelniane i zewnętrzne

Podmiot odpowiedzialny: zespół Dziekański, Rektorski, Kanclerz, wspólnota Wydziału

Termin realizacji: pierwszy rok po wprowadzeniu Strategii Rozwoju Wydziału, potem zadanie ciągłe, stałe weryfikowanie celowości i aktywności funkcjonowania jednostek oraz tworzenie nowych lub likwidacja istniejących jednostek w odpowiedzi na trendy rozwoju poszczególnych dyscyplin, specjalizację kadry, potrzeby dydaktyczne i potrzeby otoczenia oraz potrzeby związane z szeroko rozumianą sprawnością funkcjonowania Wydziału

Wskaźniki: nowa struktura organizacyjna Wydziału, zakończenie relokacji Wydziału do nowego budynku do końca roku akademickiego 2012/2013, wzrost ilości pozyskanych środków zewnętrznych na rozwój infrastruktury, wzrost liczby międzyjednostkowych zespołów badawczych, liczby zbiorowych zajęć dydaktycznych, liczby wydziałowych spotkań integracyjnych i rekreacyjnych

II. Zwiększenie efektywności pracy administracji wydziałowej oraz rozwój obsługi informatycznej Wydziału

1. Stworzenie jednolitego systemu informatycznego zarządzania i obiegu informacji na Wydziale w ramach systemu informatycznego UG (wdrożenie norm ISO 9000).
2. Zwiększenie udziału i efektywności elektronicznego obiegu dokumentów i informacji wewnątrz Wydziału (w tym do obsługi studentów) oraz między Wydziałem a innymi jednostkami organizacyjnymi UG i administracją centralną.
3. Wdrożenie nowych metod i rozwiązań obiegu informacji i komunikacji między władzami Wydziału, pracownikami i studentami (dyskusje panelowe w sieci, portale pracownicze, grupy dyskusyjne, interaktywne formy komunikowania się).
4. Wdrożenie rozwiązania informatycznego umożliwiającego rozdzielnie na stronie domowej Wydziału części dostępnej dla uprawnionych użytkowników (poszczególnych pracowników, członków Rady Wydziału, studentów, doktorantów) oraz dostępnej publicznie.
5. Wprowadzenie wydziałowej witryny internetowej w języku angielskim (patrz również Obszar Badania Naukowe oraz Obszar Kształcenie).
6. Zwiększenie dostępności w sieci i bieżąca aktualizacja wewnętrznych postanowień, zarządzeń, regulaminów, sprawozdań, itp.
7. Monitorowanie problemów organizacyjnych (szczególnie związanych z obsługą studentów).

8. Dostosowanie struktur organizacyjnych administracji Wydziału, ciał kolegialnych, Komisji Wydziałowych, itp. do bieżących potrzeb Wydziału i usprawnienia współpracy zarówno z jednostkami Wydziału, jak i z administracją centralną (konsolidacja procesów administracyjnych, uproszczenie procedur).

Potencjalne źródło finansowania: środki Wydziału i zewnętrzne

Podmiot odpowiedzialny: zespół Dziekański, Ośrodek Informatyczny UG, informatyk wydziałowy

Termin realizacji: pierwszy rok po wprowadzeniu Strategii Rozwoju Wydziału, potem zadanie ciągłe

Wskaźniki: opracowany i działający sprawnie system informatyczny Wydziału, wzrost odsetka spraw, które można załatwić na Wydziale poprzez Internet, wzrost liczby wdrożonych nowych sposobów obiegu informacji, spadek liczby zażaleń związanych z niedoskonałością zarządzania, wzrost liczby spraw, które można załatwić bez znajomości języka polskiego oraz liczby uproszczonych procedur

III. Doskonalenie systemu zarządzania finansami Wydziału

1. Opracowanie dostosowanych do potrzeb zrestrukturyzowanego Wydziału (oraz odpowiadających kryteriom ocen parametrycznych – patrz również Obszar Badania Naukowe) zasad podziału środków finansowych z DS pomiędzy jednostki Wydziału.
2. Stworzenie zasad oraz kontroli wydatków ponoszonych w związku z eksploatacją sprzętu i materiałów będących własnością Wydziału lub jednostek ogólnowydziałowych (patrz również Obszar Badania Naukowe) oraz finansowania potrzeb dydaktycznych jednostek podstawowych.
3. Opracowanie programu minimalizacji deficytu Wydziału oraz programu oszczędnościowego będącego wyrazem ciągłego poszukiwania racjonalnego wydatkowania oraz pozyskiwania środków (w tym sponsoring, przychody z bazy materialnej, działalności dydaktycznej).

Potencjalne źródło finansowania: zadania nie wymagają finansowania

Podmiot odpowiedzialny: zespół Dziekański we współpracy z administracją centralną

Termin realizacji: pierwszy rok po wprowadzeniu Strategii Rozwoju Wydziału, potem zadanie ciągłe

Wskaźniki: sprawny system zarządzania finansami, zbilansowanie przychodów i kosztów, wzrost ilości pozyskanych środków zewnętrznych

OBSZAR 4: PROMOCJA WYDZIAŁU BIOLOGII I NAUK PRZYRODNICZYCH ORAZ DZIAŁANIA NA RZECZ OTOCZENIA I WSPÓŁPRACY W REGIONIE

CEL STRATEGICZNY: WYDZIAŁ OTWARTY NA OTOCZENIE

1) STAN OBECNY. Działania na rzecz promocji Wydziału realizowane są obecnie trójtorowo - działalność na tzw. dużą skalę (np. udział w Bałtyckim Festiwalu Nauki, program „Zaproś naukowca do szkoły”, Noc Biologów, organizacja Olimpiady Biologicznej), działalność na mniejszą skalę (np. uniwersytecka klasa biologiczna, zajęcia edukacyjne w Muzeum Inkluzji w Bursztynie, Gdańskie Spotkania Ornitologiczne, tzw. zielone i błękitne szkoły w parkach krajobrazowych) oraz tzw. działalność „jednostkowa” (np. mniej lub bardziej cykliczne zajęcia edukacyjne dla szkół, popularno-naukowe audycje radiowe) (szczegóły patrz Strategia Promocji Wydziału Biologii UG). Celem strategii Wydziału w tym obszarze powinno być wzmocnienie dotychczasowej działalności oraz poszukiwanie i racjonalne wdrażanie nowych rodzajów działalności promocyjnej. Z pewnością konieczne jest szerokie oddziaływanie na otoczenie Wydziału, co powinno owocować, m.in. większą liczbą lepszych kandydatów na studia oferowane przez Wydział.

2) CELE OPERACYJNE

I. Promocja i kształtowanie pozytywnego wizerunku Wydziału oraz organizacja i mecenat przedsięwzięć edukacyjnych i popularnonaukowych

1. Kontynuacja i intensyfikacja dotychczasowych przedsięwzięć promocyjnych.
2. Poszukiwanie nowych pomysłów promujących Wydział i nauki przyrodnicze, np. nawiązanie współpracy uczniów szkół licealnych ze studentami działającymi w wydziałowych kołach naukowych, organizacja kursów dokształcających dla nauczycieli, organizacja cyklu otwartych wykładów uniwersyteckich (w tym w językach kongresowych) i pokazów popularno-naukowych, stwarzanie możliwości i zachęcanie do spotkań na terenie Wydziału nieformalnych stowarzyszeń skupiających różnego rodzaju przyrodników działających zawodowo lub hobbystycznie (jak np. obecnie Gdańskie Spotkania Ornitologiczne), przedstawianie na wydziałowej witrynie internetowej sylwetek i dokonań naukowych wybitnych postaci związanych z Wydziałem oraz inne działania zawarte w Strategii Promocji Wydziału Biologii UG (np. nakręcenie LipDuba o Wydziale,

przygotowanie strony internetowej oraz folderów i gadżetów informacyjnych, utworzenie banerów na portalach internetowych odwiedzanych przez uczniów liceów, itp.).

3. Opracowanie systemu oceny skuteczności poszczególnych akcji promocyjnych.

Potencjalne źródło finansowania: zadania 1-2 – środki Wydziału i zewnętrzne, zadanie 3 nie wymaga finansowania

Podmiot odpowiedzialny: zespół Dziekański, Komisja ds. Promocji Wydziału

Termin realizacji: pierwszy rok po wprowadzeniu Strategii Rozwoju Wydziału, potem zadanie ciągłe

Wskaźniki: sprawnie działający system oceny skuteczności poszczególnych akcji promocyjnych, wzrost liczby kandydatów na studia oferowane przez Wydział (w tym liczby finalistów Olimpiady Biologicznej lub innych olimpiad przedmiotowych), wzrost liczby poszczególnych rodzajów działalności promocyjnych, liczby uczestników akcji promocyjnych, liczby artykułów i wypowiedzi w prasie, radiu i telewizji na temat Wydziału, liczby odwiedzin internetowej witryny promocyjno-informacyjnej Wydziału

II. Wzmacnianie więzi z absolwentami Wydziału

1. Opracowanie zasad i wdrożenie monitoringu losów absolwentów Wydziału oraz podjęcie działań zmierzających do powołania Stowarzyszenia Absolwentów Wydziału.
2. Opracowanie strategii kontaktów Wydziału z absolwentami, mającej na celu włączanie absolwentów w akcje promocyjne Wydziału, pozyskiwanie funduszy i działalność dydaktyczną (w tym udział absolwentów jako potencjalnych pracodawców w procesie kształcenia - modernizacja programów kształcenia, stwarzanie studentom możliwości odbywania praktyk, patrz Obszar Kształcenie).
3. Utworzenie na witrynie internetowej Wydziału części poświęconej absolwentom (lista członków Stowarzyszenia, ogłoszenia o spotkaniach/imprezach, lista znanych absolwentów, etc.).

Potencjalne źródło finansowania: zadania nie wymagają finansowania

Podmiot odpowiedzialny: zespół Dziekański

Termin realizacji: pierwszy rok po wprowadzeniu Strategii Rozwoju Wydziału, potem zadanie ciągłe

Wskaźniki: sprawnie działający system monitorowania losów absolwentów, wzrost liczby absolwentów zaangażowanych w działalność Wydziału, żywa witryna internetowa poświęcona absolwentom

III. Współpraca z władzami miasta i regionu oraz ze stowarzyszeniami naukowymi

1. Zainicjowanie współpracy z Urzędem Miasta Gdańska oraz Urzędem Marszałkowskim Województwa Pomorskiego w sprawie aplikacji o fundusze europejskie.
2. Intensyfikacja współpracy z regionalnymi (Gdańskie Towarzystwo Naukowe) oraz ogólnopolskimi towarzystwami naukowymi (np. zachęcanie do spotkań i konferencji członków i sympatyków towarzystw na bazie zasobów infrastruktury wydziałowej oraz organizacji odczytów, wykładów, warsztatów otwartych dla pracowników i studentów Wydziału).

Potencjalne źródło finansowania: zadania nie wymagają finansowania

Podmiot odpowiedzialny: zespół Dziekański wraz z władzami centralnymi

Termin realizacji: pierwszy rok po wprowadzeniu Strategii Rozwoju Wydziału, potem zadanie ciągłe

Wskaźniki: wzrost liczby aplikacji o fundusze europejskie, liczba spotkań członków towarzystw naukowych na terenie Wydziału

UWAGA KOŃCOWA:

Realizacja Strategii rozwoju Wydziału Biologii będzie weryfikowana co dwa lata przez Dziekana i przedstawiana Radzie Wydziału Biologii do akceptacji. Na życzenie członków RW Dziekan jest zobowiązany przedstawić sprawozdanie z realizacji strategii rozwoju Wydziału Biologii w dowolnym momencie pomiędzy okresami weryfikacji.